Informatienota voor de raad (RIN)

Portefeuillehouder	:	wethouder I. van Dijk
Behandelend ambtenaar	:	mevrouw E. Steijaert
Zaaknummer		32239-2019
Bijlagen	:	--
Datum B&W vergadering	:	14 mei 2019

Onderwerp: wetsvoorstel vrachtwagenheffing

Aan de gemeenteraad,

Kennis te nemen van
wetsvoorstel vrachtwagenheffing

Inleiding
Het kabinet heeft op voorstel van minister Van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat ingestemd met de uitgangspunten voor de vrachtwagenheffing. Met de heffing gaat binnen- en buitenlands vrachtverkeer voor het gebruik van de weg betalen. De inkomsten uit de heffing worden in overleg met de vervoerssector gebruikt voor een verlaging van de motorrijtuigenbelasting op vrachtauto's en voor innovatie en verduurzaming van het vrachtvervoer. In het beleidskader dat minister Van Nieuwenhuizen naar de Tweede Kamer stuurt wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de heffing er uit komt te zien. De vrachtwagenheffing gaat gelden voor binnenlandse en buitenlandse vrachtwagens van meer dan 3.500 kg. Landbouw- en bosbouwtrekkers, mobiele kranen en motorrijtuigen met beperkte snelheid zullen worden uitgezonderd van de vrachtwagenheffing omdat deze voertuigen niet primair bedoeld zijn voor goederenvervoer. Hetzelfde geldt voor bussen. Het beleidskader noemt verder een beperkt aantal voertuigcategorieën die worden vrijgesteld van heffingsplicht zoals militaire voertuigen, brandweerwagens en vuilniswagens.

De vrachtwagenheffing gaat gelden op alle snelwegen in Nederland. Daarnaast wordt in overleg met de regionale wegbeheerders (provincies, gemeenten en waterschappen) per provincie bekeken voor welke regionale en lokale wegen ook een heffing zal gelden. Dit is van belang om te voorkomen dat doorgaand vrachtverkeer uitwijkt naar het onderliggende wegennet, wat gevolgen kan hebben voor de verkeersveiligheid op lokale en regionale wegen en de leefbaarheid in gemeenten. Op basis van overleg met de regio's zal de minister het wegennet waarop de heffing gaat gelden, definitief vaststellen. Voor wegen waarop nu al tol wordt geheven of waarop tol is voorzien gaat de heffing niet gelden.

Uitgangspunt in de plannen zijn de Europese richtlijnen voor wegbeprijzing. Deze stellen dat de hoogte van de heffing afhankelijk is van de milieukenmerken van een vrachtwagen: hoe schoner, hoe minder er betaald hoeft te worden. De hoogte van het tarief moet nog worden bepaald. Voor de onderzoeken naar de effecten is het gemiddelde tarief in Duitsland en België (in beide landen circa € 0,15 per km) gebruikt. In België, Duitsland, Hongarije, Oostenrijk, Polen, Rusland, Slowakije, Slovenië, Tsjechië en Zwitserland geldt al een heffing voor vrachtwagens. Daarnaast betalen vrachtwagens in Frankrijk, Italië en Spanje tol bij het gebruik van de snelweg.

Als het wetsvoorstel gereed is wordt het online ter inzage gelegd zodat iedereen kan reageren. Voor de besteding van de opbrengsten zal in nauw overleg met de transportsector een verduurzamings- en innovatieagenda worden opgesteld, uitgewerkt tot concrete maatregelen. De feitelijke invoering van de heffing zal volgens planning in 2023 kunnen plaatsvinden.

Kernboodschap
Het wetsvoorstel vrachtwagenheffing wordt voorbereid zonder dat er genoeg ruimte is om de gevolgen voor Gemert-Bakel in beeld te krijgen. Dit betekent dat het voorstel naar verwachting al in juni 2019 voor internetconsultatie gepubliceerd zal worden. Vanaf dat moment kan er een zienswijze worden ingediend.
Voor Gemert-Bakel is het vooral van belang om de impact voor onze bedrijven en het vestigingsklimaat in beeld te krijgen. En ook de impact op het gebied van verkeersveiligheid en leefbaarheid. Met name omdat vanuit de provincie en een aantal regio-gemeenten geadviseerd wordt om de N279 Veghel-Asten op te nemen in het heffingsnetwerk. Wat de plaatselijke effecten op gemeentelijk niveau zijn is in het geheel niet onderzocht (zie bijlage: Gevolgen onderliggend wegennet (OWN) vrachtwagenheffing Rijkswegen). Het is daarom van belang straks te reageren op het wetsvoorstel en daarbij te pleiten voor een MKBA en meer ruimte voor het politieke debat.

Vervolgstappen
In juni wordt de internetconsultatie over dit wetsvoorstel gestart. Gemeenten zijn dan in de gelegenheid individueel te reageren door het indienen van een zienswijze. Als de internetconsultatie gestart is komt dit onderwerp aan de orde in de commissie en de raad. Naar verwachting wordt dit de commissie van 19 juni en de raad van 4 juli 2019.
De feitelijke invoering van de heffing zal volgens planning in 2023 kunnen plaatsvinden.

Financiën
n.v.t.

Deze raadsinformatienota is besproken in de B&W vergadering op genoemde datum.

Bijlage: Gevolgen onderliggend wegennet (OWN) vrachtwagenheffing Rijkswegen